

عنوان مقاله:

بررسی برخی از ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی به همراه میکرومورفولوژی خاک‌های با منشا آهک و گچ بر روی واحدهای مختلف زمین نما (مطالعه موردی: استان لرستان، الشتر)

محل انتشار:

فصلنامه حفاظت منابع آب و خاک، دوره 11، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده‌گان:

کلثوم رحمان سالاری - دانشجوی دکتری پیدایش و رده بندی خاک، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

محمد امیر دلاور - دانشیار، گروه علوم و مهندسی خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.

مهرداد اسفندیاری - استاد گروه خاک‌شناسی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

ابراهیم پذیرا - استاد گروه خاک‌شناسی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: استفاده مطلوب و پایدار از خاک در صورتی امکان پذیر است که شناخت صحیح و کامل از خصوصیات آن داشته باشیم. این پژوهش به منظور بررسی ویژگی‌های فیزیکی، شیمیایی و میکرومورفولوژی خاک‌های تشکیل شده بر روی یک ترانسکت در منطقه نیمه خشک منطقه‌نشین استان لرستان انجام شد. مواد و روش: برای انجام این پژوهش، ۵ خاک‌رخ در امتداد یک ترانسکت در جهت شیب (فلات، واریزه‌های بادبزنی شکل و دشت دامنه‌ای)، در منطقه شناسایی و بر اساس نوع مواد مادری به واحدهای فیزیوگرافی مختلف تقسیم شدند. در هر واحد فیزیوگرافی، یک خاک-رخ، تشریح و نمونه برداری شد. خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و میکرومورفولوژی نمونه‌های خاک تعیین و در نهایت خاک‌ها با استفاده از سیستم رده بندی آمریکایی و طبقه بندی جهانی RDE بندی شدند. یافته‌ها: نتایج نشان داد که مقادیر کم ماده آلی در سطح و اعماق خاک به واسطه شدت تجزیه بالای این مواد در این مناطق است. کربنات کلسیم معادل در تمام خاک‌رخ‌ها روند افزایشی را با عمق نشان داد. بررسی مقاطع نازک نشان داد که از نظر نوع حفرات و پراکنش نسبی ذرات درشت به ذرات ریز (C/F) تفاوتی زیادی بین افق‌ها وجود ندارد. حفرات صفحه‌ای، وگی و کانالی بیشترین حفرات این خاک رخ‌ها را تشکیل داده بودند. انباست آهک به شکل‌های گوناگون مانند پوشش، بر شدگی، آهک سوزنی و ندول‌های آهکی دیده شد که بیانگر ثانویه بودن آهک می‌باشد و سبب ایجاد بی‌فابریک از نوع کلسیت کریستالیک شده است. ریز ساختمان دیده شده در بیشتر افق‌ها از نوع مکبی زاویه دار و بدون زاویه بود. همچنین صفحات درهم قفل شده گچ در افق Bky در واحد فیزیوگرافی فلات گچی دیده شد. با توجه به وجود گچ پدوزنیک در خاک‌های منطقه و اهمیت افق جیسیک در سیستم طبقه بندی خاک و تاثیر مهم آن بر رشد گیاهان، می‌توان پیشنهاد کرد که زیر گروه بزرگ جدیدی در زیر رده Xerepts، تحت عنوان Gypsic Calcixerupts در سیستم رده بندی خاک گنجانده شود. نتیجه گیری: نتایج پژوهش نمایانگر نقش مهم پستی بلندی و مواد مادری در تغییرپذیری خصوصیات خاک‌ها می‌باشد.

کلمات کلیدی:

خاک‌های گچی و آهکی، واحدهای فیزیوگرافی، عوارض خاک ساخت، میکرومورفولوژی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1529041>

